

BSO Siemenotje

Actief opgroeien!

VEILIGHEIDSBELEID BSO

V. 0.6

1. Introductie	4
2. Visie Siemenotje ten aanzien van veiligheid	4
3. Grote Risico's	5
3.1 Fysieke veiligheid	5
3.1.1 Vallen van hoogte (binnen)	5
Gymzaal	5
3.1.2 Vallen van hoogte (buiten)	5
Buitenruimte locatie Tienvoet	5
Buitenruimte locatie Buitenspel	6
Klimbos	6
3.1.3 Verstikking	6
3.1.4 Vergiftiging	6
3.1.5 Verbranding	7
3.1.6 Verdrinking	7
3.1.7 Handelswijze na calamiteit fysieke veiligheid	8
3.2 Sociale veiligheid	8
3.2.1 Grensoverschrijdend gedrag en pesten	8
3.2.2 Kindermishandeling	9
3.2.3 Vermissing	10
3.2.4 Achterwacht	11
3.2.5 Transparantie van de ruimten	11
3.2.6 Houding naar kinderen	12
3.2.7 Handelswijze na calamiteit sociale veiligheid	12
4. Omgang met kleine risico's	12
4.1 Risicovol spelen	13
4.2 Loose parts	13
4.3 Huishoudelijk medewerkers	14
5. Risico Inventarisatie	14
6. Beleidscyclus	14
6.1 Plan van aanpak	15
6.2 Evaluatie	15
7. EHBO	15
8. Communicatie en afstemming	15
8.1 Intern	15
8.2 Extern	16
9. Verwijzingen protocollen	16

1. Introductie

Veiligheid en Gezondheid vormen binnen Siemenotje de basis van de opvang. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locaties werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden, waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

2. Visie Siemenotje ten aanzien van veiligheid

Het doel van de buitenschoolse opvang is kinderen van 4 t/m 12 jaar een plezierige, afwisselende en uitdagende opvang te bieden. BSO Siemenotje zoekt de aansluiting met de thuissituatie en streeft naar opvang die nauw aansluit met de behoeften van de kinderen. Een belangrijk deel van de activiteiten zal bestaan uit gerichte activiteiten om op die wijze kinderen actief te laten bezig zijn. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles zonder dat hun eigen ontdekkings vaardigheden, die erg belangrijk zijn voor de ontwikkeling van een kind, hierin geremd worden.

Kinderen zijn én kwetsbaar én veerkrachtig!

Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risico-competenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot de onafhankelijkheid en het zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor het doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen.

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren we ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle spelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn het wassen van de handen bij binnenkomst op de BSO en na toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten. De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel.

3. Grote Risico's

We benoemen de belangrijkste grote risico's die op onze locaties kunnen leiden tot ernstige ongevallen of incidenten. We hebben de risico's onderverdeeld in twee categorieën; fysieke veiligheid en sociale veiligheid. Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd om het risico tot het minimum te beperken.

Binnen Siemenotje hebben we 2 soorten protocollen ontwikkeld: preventie protocollen en "hoe te handelen" protocollen. De preventie protocollen zijn ontwikkeld in het kader van het beperken van risico's. De "hoe te handelen" protocollen zijn ontwikkeld wanneer er onverhoopt toch een voorval plaatsvindt. Voor alle protocollen op het gebied van veiligheid verwijzen we naar hoofdstuk 9.

De percepties van risico's kunnen verschillen, maar we kunnen overeenstemming bereiken over wat een acceptabel risico is in het spel.

3.1 Fysieke veiligheid

3.1.1 Vallen van hoogte (binnen)

Kinderen experimenteren en klimmen graag. Vanuit het risicovol spelen begeleidt Siemenotje kinderen in hun spel om dit op een ontdekkende, maar veilige manier te doen. In de ruimtes waar BSO Siemenotje gebruik van maakt is er binnen weinig tot geen valgevaar. Er zijn duidelijke regels rondom het niet klimmen op tafels en kinderen zijn hiervan op de hoogte. Op de hoge barkrukken op de locatie Buitenspel zitten kinderen op hun billen met 2 benen onder tafel. Verder worden kinderen attent gemaakt op potentieel gevaar.

Gymzaal

Siemenotje kan gebruik maken van de gymzaal in de Tienvoet. Standaard wordt geen gebruik gemaakt van de grote gymtoestellen. Wij maken geen gebruik van de aanwezige grote gymtoestellen en hierdoor zijn er in de gymzaal geen risico's aanwezig dat de kinderen van hoogte vallen.

3.1.2 Vallen van hoogte (buiten)

Voor het buiten spelen heeft Siemenotje een protocol "Buiten spelen" en "Avontuurlijk spel" ontwikkeld. Hierin staat vermeld wat onze werkwijze is tijdens het buiten spelen, hoe de pedagogisch medewerkers kunnen begeleiden en ondersteuning kunnen geven aan het ontdekkende spel van kinderen.

Buitenruimte locatie Tienvoet

De buitenruimte is afgezet met een hek van 1.20 m hoog. Buitenspelen gebeurt alleen onder toezicht van een pedagogisch medewerker. Kinderen wordt geleerd dat klimmen op het hek niet tot de mogelijkheden van hun spel behoort. De buitenruimte van de Tienvoet is gevuld met loose parts (zie hoofdstuk 4.1). Er zijn risicovolle spelmaterialen te vinden zoals: pallets, pvc buizen, grote plantenbakken, rollerbuizen. Kinderen worden attent gemaakt op de mogelijke risico's van de materialen en wanneer ongewenst spel tot stand komt, wordt dit met de kinderen besproken en worden de kaders waarin het materiaal wel gebruikt mag worden herhaald. Voor alle materialen geldt dat deze worden gecontroleerd voor gebruik en dat scherpe punten en randen worden verwijderd.

Buitenruimte locatie Buitenspel

De buitenruimte van locatie Buitenspel is groots. De voetbalvelden geven kinderen de ruimte, maar geven hierdoor ook moeilijk richting om te komen tot spel. Om te komen tot spel wordt er dagelijks een gevarieerd aanbod aan activiteiten aangeboden. Kinderen worden attent gemaakt op de risico's van de sloot (op het terrein) en de doorgaande weg naast het terrein. De buitenruimte van Buitenspel wordt dagelijks voor gebruik gecontroleerd door het huishoudelijk team op grote en kleine risico's. Buitenspelen gebeurt alleen onder toezicht van een pedagogisch medewerker.

Klimbos

Achter het hoofdveld op locatie Buitenspel heeft BSO Siemenotje een klimbos. In dit bos worden hutten gemaakt en kunnen kinderen klimmen op hoogte. Kinderen worden begeleid in wat veilig is op hoogte, hoe zij omgaan met de natuur en ontwikkelen behendigheid en motorische vaardigheden binnen het risicovol spelen van klimmen. Gebruik van het klimparcours is altijd onder begeleiding van een pedagogisch medewerker.

In bepaalde seizoenen is de toegankelijkheid tot de volkstuinten via het bosje vrijer toegankelijk. Dit komt omdat de braamstruiken dan nog niet in bloei staan en er vooral kale struiken/bomen als afscheiding dienen tussen de twee percelen. Ten tijde van deze seizoenen vergt dit meer oplettendheid en uitleg van de pedagogisch medewerkers, aangezien de volkstuinten niet zijn ingericht als kindvriendelijke speelomgeving. Zo zijn er geldende afspraken met de kinderen dat ze in het bosje moeten blijven en niet over de heuvel naar de volkstuinten mogen. De pedagogisch medewerkers checken nog regelmatig de aanwezigheid van alle kinderen.

Deze afspraken worden iedere keer opnieuw benoemd door de pedagogisch medewerkers, waardoor deze bij de kinderen ook onder de aandacht blijven.

De tijdelijke meer open verbinding naar de volkstuinten wordt, met de geldende preventieve maatregelen, gezien als een aanvaardbaar risico.

3.1.3 Verstikking

Voedsel veroorzaakt de meeste verstikkings ongevallen. Er zit altijd een pedagogisch medewerker aan tafel wanneer er een eetmoment is. De kinderen krijgen enkel verantwoorde voeding aangeboden, passend bij hun leeftijd. Er wordt de kinderen geleerd om rustig aan tafel te zitten en het eten goed te kauwen.

Voor verstikking tijdens (rollen)spel maken we kinderen attent op risico's zoals het omdoen van koordjes, touwen of riempjes rondom de nek. Ook is een afspraak met de kinderen om geen kussens, dekens en zakken over elkaars hoofd te doen.

3.1.4 Vergiftiging

Gevaarlijke stoffen

Gevaarlijke en/ of giftige stoffen worden zorgvuldig opgeborgen. Schoonmaakmiddelen zijn altijd buiten bereik van kinderen hoog of in een aparte afgesloten ruimte opgeborgen. Giftige materialen zoals spuitbussen of nagellakremover staan hoog of in

een afgesloten magazijn. Kinderen mogen, afhankelijk van leeftijd, zelfstandig leren werken met kindvriendelijke verf en lijm.

Tassen

Tassen van pedagogisch medewerkers met medicatie of sigaretten zijn opgeborgen in kluisjes waardoor deze niet toegankelijk zijn voor kinderen.

Medicijnen van kinderen

Medicijnen van kinderen zitten in een afgesloten doos en worden bewaard in een hoge keukenkast waar de kinderen niet bij kunnen.

Voedselvergiftiging

Voor het voorkomen van voedselvergiftiging wordt voedsel klaargemaakt in een schone omgeving met schoon keukengerei en schone handen. Het eten wordt geserveerd met schoon servies en bestek. Verder wordt de verspreiding van ziektekiemen door bedorven voedsel geminimaliseerd, doordat er gewerkt wordt volgens de richtlijnen van het Protocol Voeding bereiden, eten en bewaren. Dit protocol valt onder de protocollen van Gezondheid.

3.1.5 Verbranding

Hete warmtebronnen

Tijdens kook/ bak activiteiten kan de oven of kookplaat gebruikt worden. De oudere kinderen leren, altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker, omgaan met verschillende warmtebronnen: kookplaat en oven. Tijdens het gebruik van de oven gebruiken wij ovenhandschoenen. Lucifers/ aanstekers zijn in een hoge keukenkast opgeborgen en buiten het bereik van kinderen.

Het strijkijzer (bv voor strijkkralen) wordt alleen door een pedagogisch medewerker gebruikt.

Kinderen mogen alleen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker of een huishoudelijk medewerker de keuken in.

Hete dranken/ vloeistoffen

Personeel laat hete dranken zoals thee en koffie buiten bereik van kinderen staan en drinkt deze pas als het lauw is of lengt de thee aan met koud water. Hete dranken worden genuttigd uit de buurt van kinderen. De waterkoker staat achter op het aanrecht. Kinderen krijgen alleen lauwarme thee aangeboden en drinken deze zittend aan tafel.

Wanneer soep wordt geserveerd, verlaat deze niet heet de keuken en wordt deze warm aangeboden aan kinderen. Kinderen worden attent gemaakt op blazen en voorproeven van de soep alvorens happen te nemen.

De wastafel waar kinderen hun handen wassen geeft uitsluitend koud water.

Vuur

Er wordt op dit moment geen gebruik gemaakt van echt vuur. Wel zijn we de mogelijkheden aan het bespreken om dit in de toekomst te kunnen doen.

Er is een rookverbod voor pedagogisch medewerkers op en rondom het terrein van de BSO.

We streven ernaar om vrijwel alle medewerkers BHV en EHBO te scholen, waarvan er is altijd minimaal één BHV geschoolde medewerker aanwezig in het pand tijdens openingstijden. De noodverlichting wordt jaarlijks gecontroleerd en de lampen worden

vrijgehouden van versiering. Daarnaast blijven de vluchtwegen en nooddeuren vrij van voorwerpen.

Zonverbranding

Om zonverbranding tegen te gaan wordt gewerkt met het protocol Buitenspelen en zonbescherming. Kinderen spelen op gepaste tijden buiten en worden herinnerd aan het gebruik van zonnebrand en hoofdbescherming. Ouders worden met regelmaat herinnerd aan het meegeven van zonnebrand en waar nodig helpen de pedagogisch medewerkers de kinderen met insmeren.

3.1.6 Verdrinking

Zwem-uitjes

Wanneer de kinderen van de BSO gaan zwemmen met een uitje mogen meerdere kinderen die een A zwemdiploma hebben mee onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. Bij kinderen zonder zwemdiploma is er 1 op 1 begeleiding. Bij een zwemactiviteit zwemmen de pedagogisch medewerkers of andere volwassenen (bv huishoudelijk medewerkers) ook mee.

Zwembadje

Wanneer de kinderen met water spelen of in een badje gaan, gebeurt dit altijd in aanwezigheid en onder toezicht van een pedagogisch medewerker. Badjes worden gevuld tot enkelhoogte.

Waterkant

Tijdens uitjes mogen kinderen alleen onder begeleiding bij een waterkant komen.

3.1.7 Handswijze na calamiteit fysieke veiligheid

Er wordt van onze medewerkers verwacht dat minimaal onderstaande stappen worden nageleefd bij een calamiteit in de beschreven volgorde.

1. Verleen de eerste hulp waar de situatie om vraagt
2. Stel bij de eerste mogelijkheid de directie op de hoogte van de calamiteit
3. Stel ouders op de hoogte van de calamiteit (overleg met de directie wie dit doet)
4. Vul een ongevallen registratie in
5. Verleen nazorg aan ouders door contact te houden;
  - hebben ouders nog vragen?
  - hoe hebben ze de afhandeling van de calamiteit ervaren?
  - hoe verloopt de eventuele genezing?
  - kan de BSO nog iets betekenen?
6. Stel je directe collega's op de hoogte van de calamiteit
7. Bespreek de calamiteit na met de directie en directe collega('s) in de eerstvolgende kindbespreking.

3.2 Sociale veiligheid

Binnen Siemenotje creëren we een cultuur waarin het geven van feedback, zowel positief als opbouwend, geaccepteerd is. Wij stimuleren het aanspreken op gedrag.

Siemenotje heeft een aandachtsfunctionaris waarbij melding kan worden gemaakt van vermoeden van (seksueel) misbruik.

Siemenotje raadpleegt Veilig Thuis ter ondersteuning, voor advies of voor het melden van huiselijk geweld of kindermishandeling. Hiervoor volgen wij de landelijk geldende Meldcode.

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Grensoverschrijdend gedrag
- Kindermishandeling
- Vermissing

3.2.1 Grensoverschrijdend gedrag en pesten

Grensoverschrijdend gedrag kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. De mentor is veelal het aanspreekpunt voor kinderen wanneer ze tegen grensoverschrijdend gedrag aanlopen, dit onderwerp wordt besproken met kinderen in de mentorgesprekken om ze op die manier mondiger te maken. Indien het kind zich vertrouwd voelt, mag dit ook bij een andere volwassenen worden neergelegd. Bij Siemenotje heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende preventieve maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen:

- Tijdens het pedagogisch overleg wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- De leidinggevenden binnen onze organisaties stimuleren een open aanspreekcultuur. Zij stellen pedagogisch medewerkers en huishoudelijk medewerkers in staat gesprekken met elkaar, het management en ouders aan te gaan.
- In 2020 heeft ruim de helft van het personeel cursus meldcode gevolgd en alle pedagogisch medewerkers zijn bekend met Veilig Thuis.
- Binnen Siemenotje wordt de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling nageleefd. (zie protocol meldcode)
- Binnen de BSO worden de normen en waarden opgenomen, welke terug te vinden zijn in het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers. De kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan, waarbij er respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.
- Binnen Siemenotje heeft iedereen zich ingeschreven in een personenregister. Op deze manier kan de overheid mensen continu screenen. Het doel is een veilige kinderopvang.
- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring).
- Op de BSO geldt geen 4 ogen principe; wel kan er altijd iemand binnenlopen.
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt. (protocol Grensoverschrijdend gedrag)
- Er zijn duidelijke afspraken over hoe om te gaan met pestgedrag en bij vermoeden van pestgedrag treedt het Protocol Pesten in werking.
- Er is een meldcode huiselijk geweld dat ingezet wordt bij een vermoeden van kindermishandeling. (Protocol Meldcode)

- Medewerkers kennen de meldcode en passen hem toe bij een vermoeden van kindermishandeling.
- Alle groepen van de BSO hebben de Meldcode-app op de I -pad staan.

Wanneer sprake dreigt van (een vermoeden van) grensoverschrijdend gedrag vanuit een medewerker ondernemen we de volgende stappen:

1. Raadpleeg het protocol 'Meldcode' op de protocollenlink
2. Volg de stappen zoals beschreven is bij hoofdstuk: 'Route bij signalen van mogelijk geweld- of zedendelict door een collega jegens een kind'
  - a. Raadpleeg de signalenlijsten in bijlage 1, 2 en 3 uit de handleiding;
  - b. Registreer dat wat is waargenomen;
  - c. Leg het signaal direct neer bij de houder

Pesten is een belangrijke vorm van grensoverschrijdend gedrag. Omdat we hier specifieke aandacht aan willen besteden hebben we een apart Protocol Pesten ontwikkeld.

3.2.2 Kindermishandeling

Bij een vermoeden van kindermishandeling volgen wij de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, welke 2x per jaar in de beleidsvergadering wordt besproken. Alle medewerkers zijn op de hoogte van het bestaan van de meldcode en de inhoud ervan en kunnen er naar handelen. Medewerkers zijn naast het hanteren van de meldcode op de hoogte van de meldplicht. De aandachtsfunctionaris is het aanspreekpunt binnen de organisatie mochten er vragen zijn over de meldcode en het protocol. Dit aanspreekpunt is onze beleidsmedewerker.

3.2.3 Vermissing

In de buitenschoolse opvang zorgen wij ervoor dat de kinderen altijd in de gaten gehouden worden en dat er altijd voldoende pedagogisch medewerkers aanwezig zijn om de kinderen in de gaten te houden. De kans dat een kind ongezien naar buiten loopt is heel klein. Wij hebben de afspraak dat kinderen altijd onder begeleiding buiten spelen. Bij vermissing treedt het Protocol Vermissing in werking.

Uitstapjes

Wanneer de BSO op uitstapje gaat, wordt een aantal voorzorgsmaatregelen genomen. Denk hierbij aan het meenemen van een uitstapjes-telefoon, extra begeleiding wanneer nodig, het regelmatig tellen van de aanwezige kinderen en het vooraf maken van een foto van alle kinderen. De gevaren van een vermissing worden zoveel mogelijk beperkt door te werken volgens Protocol Uitstapjes.

Vergeten bij school

Wanneer Siemenotje kinderen ophaalt bij school zijn er verschillende maatregelen genomen om te voorkomen dat een kind bij school vergeten wordt, waardoor er vermissing van een kind ontstaat:

- Personeel draagt hesjes voor herkenbaarheid
- Er wordt gewerkt met presentielijsten
- Er wordt gewerkt met vaste gezichten voor vervoer van en naar school
- Wanneer de taxi wordt ingezet is er bij het instappen altijd een medewerker van Siemenotje aanwezig

Gebruik presentielijsten en afmelden door ouders

BSO Siemenotje gebruikt presentielijsten waarop aanwezigheid en (tijdelijke) afwezigheid van kinderen wordt geregistreerd. Dit gebeurt al op het schoolplein bij het ophalen van kinderen. N.a.v. de actuele presentielijst wordt gecontroleerd of alle kinderen nog aanwezig zijn. Wanneer ouders kinderen ophalen op de BSO is het nodig dat zij het kind afmelden bij één van de pedagogisch medewerkers alvorens ze mee te nemen naar huis. Dit om een vals voorval van vermissing te voorkomen.

Onderweg

Voor de BSO zijn er regels hoe kinderen onder begeleiding van een pedagogisch (of huishoudelijk) medewerker naar school lopen in de ochtend en uit school naar de opvang in de middag. Kinderen vallen in dit geval onder de verantwoordelijkheid van Siemenotje.

Wanneer kinderen alleen naar huis mogen, is dit vastgelegd in een toestemming welke is gegeven door ouders. Tijdens deze individuele afspraken is Siemenotje niet verantwoordelijk voor het kind.

Naast lopen biedt Siemenotje de mogelijkheid om kinderen uit school te halen met vervoer. Dit kan met de auto vanuit Siemenotje zijn, bestuurd door huishoudelijk medewerkers (incidenteel een pedagogisch medewerker) of taxivervoer. Siemenotje is zich er bewust van dat er op een verantwoordingelijke manier met vervoeren van kinderen moet worden omgegaan. Hoe dit gebeurt staat beschreven in Protocol Onderweg.

Buiten spelen

Voordat de kinderen gaan buiten spelen op locatie Tienvoet wordt het hek eerst gecontroleerd voordat de kinderen naar buiten kunnen. Daarnaast is de buitenruimte voorzien van een volgens de normen goedgekeurd hek, waarbij het poortje altijd dicht is i.v.m. weglopen. Mochten er spelmaterialen aan de andere kant van het hek belanden, dan kunnen kinderen dit alleen pakken met toestemming van de pedagogisch medewerker.

Voordat de kinderen gaan buiten spelen op locatie Buitenspel worden de buitenhekken (het hek van het aansluitende speelterrein aan het gebouw en het "hoofdhek") eerst gecontroleerd voordat de kinderen naar buiten kunnen.

Voor alle regels rondom buiten spelen verwijzen we naar Protocol Buitenspelen en zonbescherming.

Ophalen derden

Kinderen die door anderen worden opgehaald dan ouders moeten zich altijd legitimeren bij het ophalen van een kind. Vooraf kunnen ouders een "Ophalen derden" formulier invullen, waardoor er een vaste derde persoon kan zijn om het kind te komen halen zonder zich op het moment zelf te legitimeren. Is dit niet het geval dan worden de ouders gebeld voor bevestiging voor een kind wordt meegegeven.

3.2.4 Achterwacht

Bij de opvang van meer dan drie aanwezige kinderen door maar één medewerker moet een achterwachting worden getroffen. Een achterwacht dient telefonisch bereikbaar te zijn tijdens opvangtijden en binnen vijftien minuten aanwezig te zijn op de locatie indien opgeroepen. Voor de pedagogisch medewerker die aan het werk is, is het duidelijk wie gebeld kan worden ter ondersteuning:

- KDV; deze locatie is op 4 minuten afstand van beide BSO locaties en altijd genoeg aanwezigheid van medewerkers die als achterwacht kunnen dienen.

- Management; bevoegd om als pedagogisch medewerker te fungeren en woonachtig op een aantal minuten van beide BSO locaties.

Voor uitgebreidere uitleg over de achterwachtregeling bij Siemenotje kan het pedagogisch beleidsplan worden geraadpleegd. Hierin staan ook actuele dagranden en tijden beschreven waarop er afgeweken wordt van het BKR (Beroepskracht-kind ratio). Doordat dit duidelijk beschreven en bekend is bij alle medewerkers kan er snel en adequaat gehandeld worden tijdens calamiteiten.

3.2.5 Transparantie van de ruimten

- Pedagogisch en huishoudelijk medewerkers lopen regelmatig elkaars ruimten binnen, waardoor er altijd onverwacht controle is.
- Ouders lopen tijdens de breng- en haaltijden ook binnen zonder aankondiging, waardoor ook hierdoor veel meegekeken kan worden tijdens het pedagogisch handelen.
- BSO locatie Tienvoet is onoverzichtelijk ingedeeld, waardoor het niet de transparantie biedt die Siemenotje gewend is. Daarnaast is het een publiek gebouw en ligt het toiletgedeelte in een gedeelde ruimte. Dit vergt meer controle en begeleiding van de aanwezige pedagogisch medewerkers.

3.2.6 Houding naar kinderen

Door kinderen te stimuleren zichzelf te respecteren, te vertrouwen op hun gevoel en hun eigen grenzen aan te geven vergroot de weerbaarheid en de zelfstandigheid van kinderen. Deze onderwerpen worden op deze manier naar de kinderen uitgedragen en in de mentorgesprekken met kinderen besproken.

3.2.7 Handswijze na calamiteit sociale veiligheid

Er wordt van onze medewerkers verwacht dat minimaal onderstaande stappen worden nageleefd bij een calamiteit in de beschreven volgorde.

1. Raadpleeg het protocol passen bij de situatie en volg deze op
2. Stel bij de eerste mogelijkheid de directie op de hoogte van de calamiteit
3. Stel ouders op de hoogte van de calamiteit (overleg met de directie wie dit doet)
4. Overleg met de directie of een ongevalregistratie wenselijk is
5. Verleen nazorg aan ouders door contact te houden;
  - a. hebben ouders nog vragen?
  - b. hoe hebben ze de afhandeling van de calamiteit ervaren?
  - c. hoe verloopt de eventuele genezing?
  - d. kan de BSO nog iets betekenen?
6. Stel je directe collega's op de hoogte van de calamiteit
7. Bespreek de calamiteit na met de directie en directe collega('s) in de eerstvolgende kindbespreking.

4. Omgang met kleine risico's

Binnen de BSO kunnen we kinderen leren omgaan met diverse kleine risico's; kinderen leren de context van afspraken in relatie tot het risico begrijpen. Met de kinderen maken we afspraken om grote risico's te voorkomen. Zoals al eerder beschreven is, is het nemen van risico's een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren.

Kortom; we beschermen de kinderen zo goed mogelijk tegen grote risico's en aanvaarden de kleine risico's die nodig zijn voor een kind om zich te ontwikkelen.

Kinderen kunnen groeien als ze hun grenzen verkennen en verleggen binnen hun spel. Daarom aanvaarden wij in onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren we ze hier op een juiste manier mee om te gaan. De kinderen krijgen op deze manier de ruimte om zelf in te schatten en te beslissen of ze het risico aangaan.

Om risicovolle spelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap.

De afspraken m.b.t. de veiligheid naar aanleiding van het veiligheidsbeleid worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel. Alle medewerkers zijn op de hoogte van deze afspraken rondom veiligheid, welke staan beschreven in de protocollen van de pijler Veiligheid.

Het goede doen, op het juiste moment, bij dit kind!

Voorbeelden van afspraken zijn:

- Er is te allen tijde toezicht op de groepen. De kinderen zijn nooit alleen. Kinderen met een zelfstandigheidscontract spelen zelfstandig buiten. Hierbij gelden er afspraken met de pedagogisch medewerker, die wanneer nodig herhaald worden met het kind.
- Kinderen mogen alleen onder begeleiding achter de bar of in de keuken komen, de medewerkers houden hier toezicht op en de kinderen zijn hiervan op de hoogte.
- Op iedere locatie is een werknemer aanwezig die getraind is op fysieke veiligheid door het volgen van de scholing kinder-EHBO/ reanimatie.
- Er is **altijd** een leid(st)er aanwezig bij het buiten spelen.
- De medewerkers zijn gericht op veilig gedrag, maar zorgen daarnaast voor uitdagende leermomenten.
- In geval van een uitstapje benoemen de leidsters elke keer weer aan de kinderen de afspraken die dan gelden. Bij uitstapjes worden de kinderen ook meerdere malen geteld; namelijk bij vertrek, bij aankomst op de locatie, bij vertrek van de locatie.
- Er is speciale aandacht bij situaties die afwijken van de dagelijkse gang van zaken op de BSO, bijvoorbeeld bij drukte tijdens een feestdag. Leidsters zijn dan alert op de verhoogde kans op incidenten.
- De sigarettenbakken op locatie Voetbal worden afgedekt voordat de kinderen aanwezig zijn op de locatie.
- Vluchtwegen worden vrijgehouden van speelgoed of andere obstakels.
- Jassen worden aan de kapstok gehangen en schoenen aan de kant gezet.

De rest van de afspraken zijn te vinden in de protocollen onder de pijler Veiligheid.

4.1 Avontuurlijk spel

Naar aanleiding van de start met risicovol spelen binnen onze kinderopvangorganisatie zijn we tot een lijst met onderwerpen gekomen waar we afspraken over willen maken i.v.m. (on)aanvaardbare risico's die dit met zich meebrengt en wat wij daar preventief aan kunnen ondervangen. Deze onderwerpen en afspraken zijn constant in beweging doordat er zoveel mogelijk aangesloten wordt aan de situatie van dat moment.

De actuele afspraken rondom avontuurlijk spel zijn te vinden in het protocol 'Avontuurlijk spel'.

Wij spreken intern van avontuurlijk spel in plaats van risicovol spelen, aangezien we graag uitgaan van de positieve benaming rondom dit thema. Het avontuurlijk spelen neemt uiteraard meer risico's met zich mee, waarbij ons streven is om dit zoveel mogelijk te beperken tot aanvaardbare risico's.

4.2 Loose parts

Zoals al eerder benoemd spelen we op de BSO vooral met loose parts. Kort gezegd zijn dat veelzijdige materialen die niet op één vaste manier gebruikt worden, maar op oneindig veel manieren mee gespeeld kan worden. Het stimuleert creativiteit en het zoeken naar nieuwe mogelijkheden. Denk aan materialen als: keien, takken, linten, ringen, wasspelden, buizen, plankjes, lepels, etc.

Bij het spelen met losse stukjes is geen goed of fout. Dit stimuleert het zelfvertrouwen, aangezien kinderen zelf hun uitdagingen bepalen aansluitend bij hun ontwikkelingsniveau.

Voor een uitgebreidere uitleg over de theorie 'loose parts' kan het pedagogisch beleidsplan worden geraadpleegd.

Het risico van risicovol spelen binnen 'loose parts' zit vooral in het spelen met verschillende materialen, zoals autobanden, pallets, pvc buizen, golfplaat. De materialen worden nagekeken, op bijvoorbeeld splinters, voordat er mee gespeeld wordt om zoveel mogelijk risico's al te verkleinen. Zo mogen alleen maar bepaalde kinderen timmeren, dit gaat in overleg met en wordt ingeschat door de pedagogisch medewerkers. De jongere kinderen kunnen bijvoorbeeld bouwen met touw, klemmen of klittenband.

4.3 Huishoudelijk medewerkers

Siemenotje heeft een team van huishoudelijk medewerkers. Naast de ondersteunende functie die zij hebben op de BSO vervullen zij ook een ander doel. De huishoudelijk medewerkers worden niet meegerekend in het BKR (beroepskracht-kind ratio) en zijn daardoor extra ogen in de praktijksituatie. Dit werkt risicoverlagend, omdat zij soms net de handen en ogen kunnen zijn als de pedagogisch medewerker niet dichtbij genoeg is. Vanuit hun rol als volwassene en, net als de pedagogisch medewerkers EHAK (Eerst Hulp Aan Kinderen) en BHV (Bedrijfshulpverlening) geschoold, kunnen zij kinderen wijzen op risico's, sturen waar nodig of de pedagogisch medewerkers op de hoogte stellen van een risicovolle situatie.

5. Risico Inventarisatie

Aan de hand van de huidige situatie van Siemenotje zijn de risico's op alle locaties in kaart gebracht. De belangrijkste risico's staan beschreven in dit beleidsstuk. Daarnaast houden we dit veiligheidsbeleid up to date en zal dit, samen met de protocollen, regelmatig onder de aandacht worden gebracht van de medewerkers.

Hierover staat meer beschreven in hoofdstuk 6: Beleidscyclus.

6. Beleidscyclus

- Fase 1   Voorbereidingen; de huidige versies van alle beleidsstukken en protocollen bekijken en nalopen op actualiteit.
- Fase 2   Actie; actief met medewerkers in gesprek over de aandachtspunten, zodat inzichtelijk wordt welke gebieden voor verbetering vatbaar zijn.
- Fase 3   Verbeterpunten; nagaan hoe deze verbeterpunten kunnen worden aangepakt, formuleren in een Plan van Aanpak en vervolgens uitvoeren.
- Fase 4   Evaluatie; evalueren of de aanpassingen hebben geleid tot verbetering.

Het doorlopen van bovenstaande cyclus duurt gemiddeld een jaar, waarbij elke fase staat voor een kwartaal. Per jaar worden er naast elkaar 2 verschillende cycli gelopen, waarbij in elke cyclus de helft van de protocollen wordt behandeld.

	Cyclus 1	Cyclus 2
Kwartaal 1	Fase 2 (protocollen uurtje feb)	Fase 4 (protocollen uurtje feb)
Kwartaal 2	Fase 3	Fase 1
Kwartaal 3	Fase 4 (protocollen uurtje sep)	Fase 2 (protocollen uurtje sep)
Kwartaal 4	Fase 1	Fase 3

Indien er (grote) veranderingen zijn bij een locatie zal het beleid hier gelijk op aangepast worden en de medewerkers op de hoogte worden gesteld en zal dit incidenteel afwijken van de hierboven genoemde beleidscyclus.

Daarnaast verschijnen er per 2020 elke 6 weken beleids nieuwsbrieven, waarbij het beleid, de protocollen en eventuele actuele nieuwtjes m.b.t. de beleidsvoering afwisselend worden uitgelicht. Op deze manier blijft de kennis van de medewerkers up to date en worden ze herinnerd aan verschillende thema's.

Doelen → maatregelen → acties → bijstellen van beleid

6.1 Plan van aanpak

Het veiligheidsbeleid geeft inzicht in de huidige stand van zaken ten aanzien van de veiligheid binnen Siemenotje. N.a.v. de bevindingen uit de eerste twee kwartalen worden er actiepunten in het plan van aanpak genoteerd met als doel de kwaliteit van de opvang te verbeteren. Waar nodig wordt het veiligheidsbeleid aangepast naar de nieuwe situatie.

Risicomelding

Alle medewerkers dienen adequaat om te gaan met risico's, ongelukjes en calamiteiten. Elk risico dat gemeld wordt door een ouder/ verzorger/ medewerker/ andere externe partij wordt geregistreerd als een risicomelding. Door gemelde risico's te registreren wordt er inzichtelijk gemaakt welke risicomeldingen worden gedaan en wordt de kans op letsel en schade bij ongelukken geminimaliseerd.

De aard en aantallen van de risicomeldingen worden in februari en september besproken in de protocollen uurtjes met de medewerkers.

Een risicomelding is een melding die gemaakt wordt door iemand die een potentieel gevaar ziet en dit als zodanig gevaarlijk acht om te melden.

Een risicomelding kan gemaakt worden via het protocol 'Risicomelding' op de protocollenlink. De uitgangspunten voor het maken van een risicomelding kunnen de medewerkers wederom op de protocollenlink vinden via het protocol 'Risicomeldingen registratie'.

6.2 Evaluatie

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen geleid hebben tot een veiligere kinderopvang worden deze in fase 4 geëvalueerd tijdens de protocollenuurtjes. Indien een actie/maatregel een positieve verandering teweeg heeft gebracht, wordt deze opgenomen in het Veiligheidsbeleid.

7. EHBO

Het merendeel van de medewerkers bij Siemenotje zijn EHAK (Eerste Hulp Aan Kinderen) en BHV (Bedrijfs Hulp Verlening) geschoold, zowel onder de Huishoudelijk medewerkers als de Pedagogisch medewerkers. Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten tijdens openingsuren is er op elke locatie minimaal één volwassene aanwezig met een geldig en geregistreerd certificaat. In de praktijk zal dit automatisch neerkomen op meerdere geschoolde medewerkers per dag en per locatie. De certificaten zijn behaald bij het NIBHV en worden jaarlijks herhaald om de certificaten geldig te houden. Op al onze locaties staan de medewerkers klaar om de kans dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je) tot zo klein mogelijk te beperken. Preventief worden hiervoor gedragsregels en werkwijzen beschreven in onze protocollen.

8. Communicatie en afstemming

8.1 Intern

Bij kinderdagopvang Siemenotje vinden we het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen en dit ook zijn bij het opstellen van beleidsplan veiligheid. Er wordt van de pedagogisch medewerkers verwacht mee te denken in de acties om risico's zoveel mogelijk te verminderen.

Ook nieuwe collega's zullen we actief inwerken op dit beleid middels een inwerk cursus. Indien nodig krijgen de medewerkers eventuele extra opleiding en instructies aangeboden zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

De pedagogisch medewerkers kunnen te allen tijde terugvallen op de protocollen, waaronder het veiligheidsbeleid. Deze zijn te raadplegen via de protocollenlink, welke onder favorieten op de iPad staat ingesteld. Alle protocollen en bijbehorende werkinstructies waarborgen het handelen van de pedagogisch medewerkers op dit gebied. Vanuit de evaluatie worden deze protocollen bijgesteld mits dit noodzakelijk is. Tijdens de teamvergaderingen en protocollenuurtjes is het bespreken van de mogelijke veiligheidsrisico's een terugkerend vast punt.

8.2 Extern

Tijdens de intakegesprekken worden ouders ingelicht over onze beleidsstukken en worden verwezen naar de website ter inzage. Op deze manier zijn ouders direct op de hoogte van onze visie ten aanzien van veiligheid.

Via het Konnect ouderportaal berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo volledig mogelijk beantwoord. Als deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze meegenomen in onze nieuwsbrief of een Konnect bericht.

De ouderraad heeft haar advies gegeven over het Veiligheidsbeleid. Eventuele feedback wordt meegenomen en waar nodig aangepast.

9. Verwijzingen protocollen

Gezondheidsbeleid

Algemeen Veiligheid

Buitenspelen en zonbescherming

Calamiteiten

Grensoverschrijdend gedrag

Onderhoud Logboek

Onderweg

Ongevallen en EHBO

Ontruimingsplan Buitenspel

Ontruimingsplan Tienvoet

Ophaalbeleid

Speelgoed

Uitstapjes

Veiligheidsbeleid

Vermissing

Bijlage 1: Hulpvragen Brandveiligheid

Bijlage 2: Hulpvragen Veilig ontdekken

Bijlage 3: Hulpvragen Veilig & gezond
gebouw en omgeving

Bijlage 4: Hulpvragen Sociale veiligheid

Overig

Meldcode Huiselijk Geweld

Ziekten info

Geneesmiddelen verstrekking

Contactmomenten met ouders

Ongevallen registratie

Uitstapjes

Ophalen derden

Overlegvormen

Takenoverzicht HH

Voeding bereiden, eten en bewaren